

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU.410.001.07.2018

P/18/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin

T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11

llu@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2017 r. w zakresie wykorzystania wybranych dotacji z budżetu państwa przez ośrodki pomocy społecznej
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy w Podedwórz, Podedwórze 44, 21-222 Podedwórze (dalej: Urząd)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krzysztof Chilczuk, Wójt Gminy Podedwórze od 12 listopada 2006 r. (dowód: akta kontroli str. 2, 187-188)
Podstawa prawna	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontroler	Edyta Kolano, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLU/7/2018 z dnia 9 stycznia 2018 r. (dowód: akta kontroli str.1)

II. Cel i zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny wykorzystania dotacji z budżetu państwa na wypłatę świadczeń wychowawczych i z funduszu alimentacyjnego oraz dotacji na wyposażenie gabinetów profilaktyki zdrowotnej w sprzęt i aparaturę medyczną, pod względem legalności, gospodarności i rzetelności. Ocenie podlegało w szczególności planowanie, wykorzystanie i rozliczenie dotacji oraz prawidłowość wykazywania danych w sprawozdaniach. Podstawą sformułowania oceny była analiza dokumentów w ww. zakresie. Szerszy opis działań kontrolnych przedstawiono w części IV. Wyniki kontroli.

III. Ocena

W ocenie², Najwyższej Izby Kontroli, Gmina prawidłowo zaplanowała i wykorzystwała dotacje na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej objętych kontrolą, tj. wypłatę świadczeń wychowawczych³ i świadczeń z funduszu alimentacyjnego⁴. Terminowo i prawidłowo sporządzono sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartał 2017 r.

Stwierdzona nieprawidłowość polegała na przeznaczeniu środków finansowych w kwocie 6 tys. zł z dotacji z budżetu państwa na wyposażenie gabinetu profilaktyki zdrowotnej w sprzęt i aparaturę medyczną oraz rozliczeniu tej dotacji w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie (dalej: LUW), pomimo niewywiązania się dostawcy z dostawy sprzętu.

¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 524 (dalej: ustawa o NIK).

² W kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę opisową.

³ Na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2017 r. poz. 1851, ze zm.).

⁴ Na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2017 r. poz. 489, ze zm.).

IV. Wyniki kontroli

Opis stanu
faktycznego

1. W 2017 r. Gmina Podedwórze otrzymała z budżetu państwa z części 85/06 – województwo lubelskie dotacje na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami oraz zadań własnych w wysokości 2 578,2 tys. zł, z czego wykorzystano 2 562,9 tys. zł, tj. 99,4%. Ponad 66% dotacji przeznaczono na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego i składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz na świadczenia wychowawcze.

(dowód: akta kontroli str. 3-4, 114-115, 184-185)

2. Plan dotacji na wypłatę świadczeń wychowawczych oraz z funduszu alimentacyjnego na 2017 r. ustalono na podstawie oszacowanej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Podedwórz (dalej: GOPS) liczby świadczeniobiorców i wydatków na ten cel. Dane te wykazano w przekazanych do LUW materiałach do opracowania projektu budżetu państwa na 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 51-55, 130-132)

Środki finansowe na realizację świadczeń wychowawczych oraz świadczeń rodzinnych, z funduszu alimentacyjnego i składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zostały ujęte w budżecie Gminy w wysokości określonej przez Wojewodę Lubelskiego.

Urząd, w terminach określonych w art. 143 ust. 1 pkt 2 i art. 148 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵, otrzymał od LUW informacje o kwotach dotacji na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami oraz zadania własne ujęte w projekcie ustawy budżetowej na 2017 r. i w ustawie budżetowej na 2017 r. W planowanej kwocie zostały uwzględnione dotacje na objęte kontrolą zadania, tj. 946 tys. zł na świadczenia wychowawcze i 563 tys. zł na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

(dowód: akta kontroli str. 5-14)

Ww. kwoty dotacji zostały zwiększone decyzjami budżetowymi Wojewody Lubelskiego do: 1 039,6 tys. zł na świadczenia wychowawcze i 673 tys. zł na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe.

(dowód: akta kontroli str. 117-125)

Dotacje wpływały na rachunek bankowy Urzędu w kwotach i terminach zapewniających pełne i terminowe wykonanie zadań, zgodnie z miesięcznymi zapotrzebowaniami przekazywanymi przez GOPS. Środki finansowe na realizację zadań z zakresu świadczeń wychowawczych i świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe były przekazywane do GOPS w terminach umożliwiających wypłatę świadczeń osobom uprawnionym.

(dowód: akta kontroli str. 52-55, 102-110, 126-129)

W związku z mniejszym niż szacowano zapotrzebowaniem Gminy na środki finansowe, Wojewoda Lubelski, decyzją z dnia 22 grudnia 2017 r., dokonał blokady planowanych wydatków na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe w wysokości 10 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 95-101)

⁵ Dz. U. z 2017 r. poz. 2077.

3. Dotacja w kwocie 6,6 tys. zł na wyposażenie gabinetu profilaktyki zdrowotnej w sprzęt i aparaturę medyczną przyznana została na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2017 r. o szczególnych rozwiązaniach zapewniających poprawę jakości i dostępności świadczeń opieki zdrowotnej⁶. Umowa w sprawie dotacji zawarta została z Wojewodą Lubelskim w dniu 22 listopada 2017 r. W umowie tej termin wykonania zadania w zakresie rzeczowym i wykorzystania dotacji określono na 31 grudnia 2017 r.

Wnioskiem z dnia 14 grudnia 2017 r. Gmina wystąpiła do Wojewody Lubelskiego o wypłatę 6 tys. zł z tytułu ww. dotacji celowej. Kwota ta wpłynęła na konto Urzędu 27 grudnia 2017 r., a w dniu 28 grudnia 2017 r. została przekazana wykonawcy zadania, tytułem zapłaty za fakturę z dnia 14 grudnia 2017 r. za dostawę sprzętu.

Rozliczenie wykorzystania dotacji Gmina złożyła w LUW w dniu 3 stycznia 2018 r., tj. w terminie określonym w § 3 pkt. 1 umowy. W rozliczeniu wykazano, że dotacja w kwocie 6 tys. zł została wykorzystana na zakup sprzętu do wyposażenia gabinetu profilaktyki zdrowotnej w Zespole Placówek Oświatowych w Podedwórze. Do dnia kontroli NIK (16 stycznia 2018 r.) ww. sprzęt nie został dostarczony.

(dowód: akta kontroli str. 15-46)

4. Dotacje na wypłatę świadczeń wychowawczych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego zostały terminowo rozliczone i wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

(dowód: akta kontroli str. 102-113, 177-183)

Na zadania związane z wypłatą świadczeń wychowawczych wydatkowano 1 039 tys. zł, tj. 99,9% przyznanych środków finansowych. Kwotę 1 023,6 tys. zł przeznaczono na wypłatę świadczeń. Koszty obsługi zadania wyniosły 15,4 tys. zł, co stanowiło 1,5% otrzymanej na ten cel dotacji, zgodnie z art. 29 ust. 4 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydatkowano 45,6 tys. zł. Koszty obsługi zadania wyniosły 1,4 tys. zł i stanowiły, stosownie do art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, 3% otrzymanej dotacji.

(dowód: akta kontroli str. 3-4, 114-115, 184-185)

Gmina z zachowaniem terminu wynikającego z art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych dokonała zwrotu niewykorzystanych środków finansowych przeznaczonych na wypłatę świadczeń wychowawczych (0,6 tys. zł) i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe (2,5 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 111-113, 177-183)

5. Kwoty otrzymanych i wykorzystanych dotacji na wypłatę świadczeń wychowawczych oraz świadczeń rodzinnych, z funduszu alimentacyjnego i składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zostały prawidłowo wykazane w sprawozdaniach Rb-50 za IV kwartał 2017 r. Wynikały z decyzji budżetowych Wojewody Lubelskiego i ewidencji księgowej. Sprawozdania te zostały przekazane do LUW 31 stycznia 2018 r., tj. w terminie określonym w załączniku nr 40 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁷.

(dowód: akta kontroli str. 143-173)

6. W okresie objętym kontrolą w Gminie Podedwórze wypłacono miesięcznie od 153 (w październiku) do 188 (we wrześniu) świadczeń wychowawczych, odpowiednio dla 95 i 111 rodzin.

⁶ Dz. U. poz. 1774.

⁷ Dz. U. poz. 109.

Wyplacono takze 109 świadczeń z funduszu alimentacyjnego: 10 w październiku, w pozostałych miesiącach po dziewięć. W miesiącach: styczeń – wrzesień świadczenie to pobierało po siedem rodzin, w pozostałych – po osiem.

(dowód: akta kontroli str. 115-116)

Według wyjaśnienia Skarbnika Gminy, analiza sprawozdań opracowanych przez GOPS pozwala na wiarygodną ocenę sytuacji finansowej rodzin pobierających świadczenia wychowawcze lub alimentacyjne, pod kątem poprawy zasobów finansowych. Świadczenia te zaspokajają potrzeby życiowe, umożliwiają kontynuację nauki, zaopatrzenie w podstawowe przybory szkolne, zakup odzieży czy obuwia. Efektem wypłacanych środków pieniężnych jest częściowe pokrycie kosztów związanych z wychowaniem dzieci. Dane ze sprawozdań przedstawiane są Radzie Gminy w corocznym sprawozdaniu z działalności GOPS.

(dowód: akta kontroli str. 52-55)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Gmina wydatkowała środki finansowe w kwocie 5.974 zł z dotacji celowej z budżetu państwa na wyposażenie gabinetu profilaktyki zdrowotnej w sprzęt i aparaturę medyczną, które nie zostały dostarczone.

W dniu 3 stycznia 2018 r. Gmina złożyła w LUW sprawozdanie z wykorzystania dotacji, w którym wskazano, że dotacja w kwocie 5.974 zł została wykorzystana na zakup sprzętu na wyposażenie gabinetu profilaktyki zdrowotnej w Zespole Placówek Oświatowych w Podedwórze.

Do dnia kontroli (16 stycznia 2018 r.) ww. sprzęt nie został dostarczony.

(dowód: akta kontroli str. 15-50)

Zgodnie z umową w sprawie udzielenia dotacji, zawartą z Wojewodą Lubelskim w dniu 22 listopada 2017 r., zadanie powinno być zrealizowane do 31 grudnia 2017 r., a przez wykonanie zadania rozumie się wykonanie zakresu rzeczowego zadania i wykorzystanie dotacji.

Według § 1 pkt 3 umowy sprzedaży, zawartej przez Gminę z wykonawcą w dniu 12 grudnia 2017 r. na dostawę sprzętu do wyposażenia gabinetu profilaktyki zdrowotnej, zamówienie miało zostać dostarczone do dnia 29 grudnia 2017 r.

Zgodnie z art. 168 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, wykorzystanie dotacji następuje przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacja była udzielona, przekazanie środków na rachunek beneficjenta nie oznacza wykorzystania dotacji.

Sekretarz Gminy wyjaśniła, że zapisy w umowie zawartej z Wojewodą Lubelskim nakładały na Gminę obowiązek dostarczenia faktury wraz z wnioskiem o wypłatę dotacji. Termin złożenia wniosku do LUW, 15 grudnia 2017 r., był terminem ostatecznym. Zatwierdzenie faktury było wymogiem jej przedłożenia do LUW, pod względem rachunkowym zgadzała się, tak samo jak wykazany w niej sprzęt zgodny był z ofertą i zamówieniem. W przypadku niezłożenia wniosku wraz z fakturą, Gmina nie otrzymałaby dotacji, a tym samym nie mogłaby zakupić sprzętu do gabinetu. Płatności za fakturę dokonano w dniu 28 grudnia 2017 r., gdyż termin wykorzystania dotacji został określony na 31 grudnia 2017 r. Gdyby nie dokonano płatności, Gmina nie otrzymałaby dotacji. Rozliczenie dotacji wynikało z zapisów umowy, miało nastąpić najpóźniej do 15 stycznia 2018 r. Gmina złożyła je, gdyż czekanie z rozliczeniem do 15 stycznia nic by nie zmieniło. Gmina cały czas była w kontakcie z firmą i miała zapewnienie, że sprzęt zostanie dostarczony.

(dowód: akta kontroli str. 47-50, 189-192)

V. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

1. Uzupełnienie rozliczenia dotacji celowej z budżetu państwa na wyposażenie gabinetu profilaktyki zdrowotnej, przekazanego Wojewodzie Lubelskiemu, o informacje na temat faktycznego terminu realizacji zadania, tj. o dacie dostawy sprzętu i aparatury medycznej, finansowane z ww. dotacji.
2. Zwrot do budżetu państwa dotacji wydatkowanej na wyposażenie gabinetu profilaktyki zdrowotnej w sprzęt i aparaturę medyczną, które nie zostały dostarczone do końca 2017 r., w kwocie 5.974 zł wraz z odsetkami w wysokości określonej, jak dla zaległości podatkowych.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 26 marca 2018 r.

Kontroler:
Edyta Kolano
główny specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Lis

.....
Podpis

.....
Podpis